

บทที่ ๗
เอกวนวิส (๑๙) คัพท์
เป็นเอกวจนะ อิตถิลิงค์อย่างเดียว
แจกอย่างนี้

ลำดับ	วิภัตติ	เอกวจนะ
ป.	เอกุณวิส+โย	=เอกุณวิสํ, เอกุณวิส (ก็ได)
พ.	เอกุณวิส+โย	=เอกุณวิสํ, เอกุณวิส (ก็ได)
ต.	เอกุณวิส+หิ	=เอกุณวิสาย
จต.	เอกุสวิส+นํ	=เอกุณวิสาย
ปญ.	เอกุณวิส+หิ	=เอกุณวิสาย
ฉ.	เอกุสวิส+นํ	=เอกุณวิสาย
ส.	เอกุณวิส+สุ	=เอกุณวิสาย

วิภัตติ	เอกวจนะ	วิธีการลงวิภัตติ
ป.	เอกุณวีสํ, เอกุณวีส (ก็ได)	แปลง ลี เป็น อํ (รูป เอกุณวีส ลบ ลี)
ฑ.	เอกุณวีสํ, เอกุณวีส (ก็ได)	“.....”
ต.	เอกุณวีสาย	ลง อา ปัจจัย แปลง นา เป็น ย
จตุ.	เอกุณวีสาย	ลง อา ปัจจัย แปลง ส เป็น ย
ปญ.	เอกุณวีสาย	ลง อา ปัจจัย แปลง สุมา เป็น ย
ฉ.	เอกุณวีสาย	ลง อา ปัจจัย แปลง ส เป็น ย
ส.	เอกุณวีสาย	ลง อา ปัจจัย แปลง สุมี เป็น ย

ตัวอย่างประโยคภาษาบาลี เอกุณวีส (๑๙) นับนามนามปุงลิงค์

๑. เอกุณวีสํ ปุริสา ฌมฺมํ สุณนฺติ.

อ.บุรุษ ท. ๑๙ ย่อมฟัง ซึ่งกรรม.

๒. อหํ เอกุณวีสํ ปุริเส ฌมฺมํ สุณนฺเต ปสฺสามิ.

อ.เรา ย่อมเห็น ซึ่งบุรุษ ท. ๑๙ ผู้ฟังอยู่ ซึ่งกรรม.

๓. เอกุณวีสาย ปุริเสหิ เทวสิกํ ฌมฺโม สุยเต.

อ.กรรม อันบุรุษ ท. ๑๙ ย่อมฟัง ทุก ๆ วัน

๔. พุทฺโธ เอกุณวีสาย ปุริสานํ ฌมฺมํ เทเสตี.

อ.พระพุทธเจ้า ย่อมแสดง ซึ่งกรรม แก่บุรุษ ท. ๑๙

๕. เอกุณวีสัย ปุริเสหิ กิเลสํ อเปนฺติ.

อ.กิเลส ท. ย่อมออกไป จากบุรุษ ท. ๑๙

๖. เอกุณวีสัย ปุริสาณํ จิตฺตํ กิเลสํ ติ สํมตฺติ.

อ.จิต ของบุรุษ ท. ๑๙ ย่อมสกัด จากกิเลส ท.

๗. วิญญู ธรรมจารีสุ เอกุณวีสัย ปุริเสสุ ปสฺสีนฺติ.

อ.ผู้รู้ ท. ย่อมเลื่อมใส ในบุรุษ ท. ๑๙ ผู้ประพฤตินิ่งธรรม.

ตัวอย่างประโยคภาษาบาลี เอกุณวิส (๑๙) นับนามนามอิทธิลิงค์

๑. เอกุณวิสํ อิทธิโย ทานํ เทนฺติ.

อ.หมีง ท. ๑๙ ย่อมถวาย ซึ่งทาน.

๒. พุทฺโธ เอกุณวิสํ อิทธิโย ทานํ เทนฺติโย ปลํสติ.

อ.พระพุทธเจ้า ย่อมสรรเสริญ ซึ่งหมีง ท. ๑๙ ผู้ถวายอยู่ ซึ่งทาน.

๓. เอกุณวิสาย อิทธิหิ เทวสิกํ ทานํ ทียเต.

อ.ทาน อันหมีง ท. ๑๙ ย่อมถวาย ทุก ๆ วัน.

๔. ราชา เอกุณวิสาย อิทธินํ ฌนํ เทติ.

อ.พระราชา ย่อมพระราชทาน ซึ่งทรัพย์ แก่หมีง ท. ๑๙

๕. มจฺจหริํ เภกฺกนวิสาเย อิตฺถึหิ อเปตี.

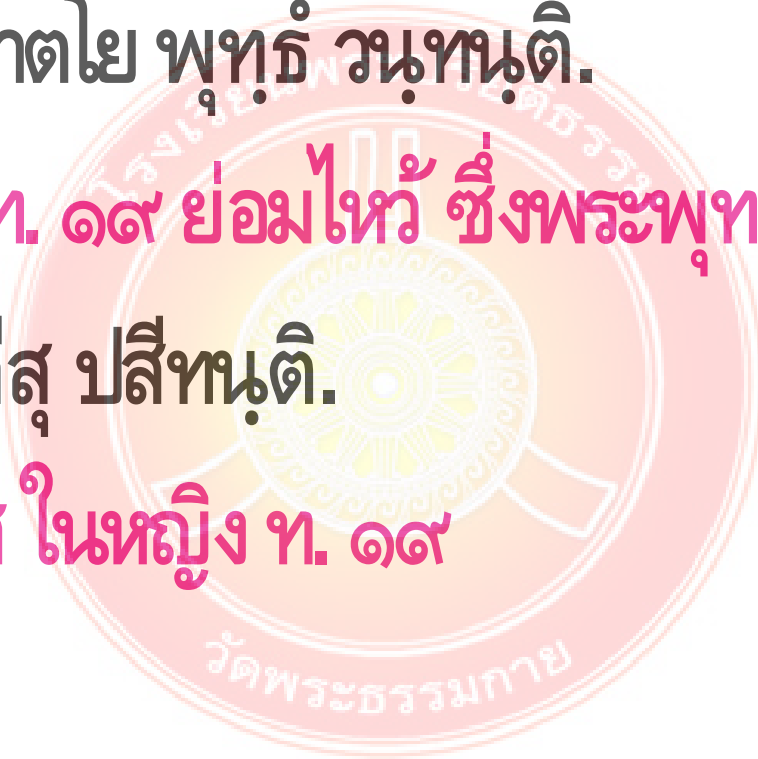
อ.ความตระหนี่ ย่อมออกไป จากหญิง ท. ๑๙

๖. เภกฺกนวิสาเย อิตฺถินํ ญฺาตโย พุทฺธํ วนฺทนฺตึ.

อ.ญาติ ท. ของหญิง ท. ๑๙ ย่อมไหว้ ซึ่งพระพุทธเจ้า.

๗. ชนา เภกฺกนวิสาเย อิตฺถิสฺส ปสึทฺตึ.

อ.ชน ท. ย่อมเลื่อมใส ในหญิง ท. ๑๙

ตัวอย่างประโยคภาษาบาลี เอกุณวิส (๑๙) นับนามนามนปุงสกลิงค์

๑. วฑุฒกัีหิ เอกุณวิสั เจตียานิ กรียนุเต.

อ.เจตียั ท. ๑๙ อัันนายช่าง ท. ย่อมกระทำ.

๒. พุฑุโร เอกุณวิสั วสุسانی เซตวเน วิหรนุติ.

อ.พระพุทธรเจ้า ย่อมประทับอยู่ ในวัดพระเชตะวัน ตลอดปี ท. ๑๙

๓. เสฏฐิ เอกุณวิสาย ปุฑุเพหิ เจตียานิ ปุเชติ.

อ.เศรษฐิ ย่อมบูชา ซึ่งเจตียั ท. ด้วยดอกไม้ ท. ๑๙

๔. ราชา เอกุณวิสาย เจตียานั ปุชั กโรติ.

อ.พระราชาย่อมกระทำ ซึ่งการบูชา แก่พระเจตียั ท. ๑๙

๕. มหาชน เถกุนวิสาข เจติเยหิ นิกุขมตติ.

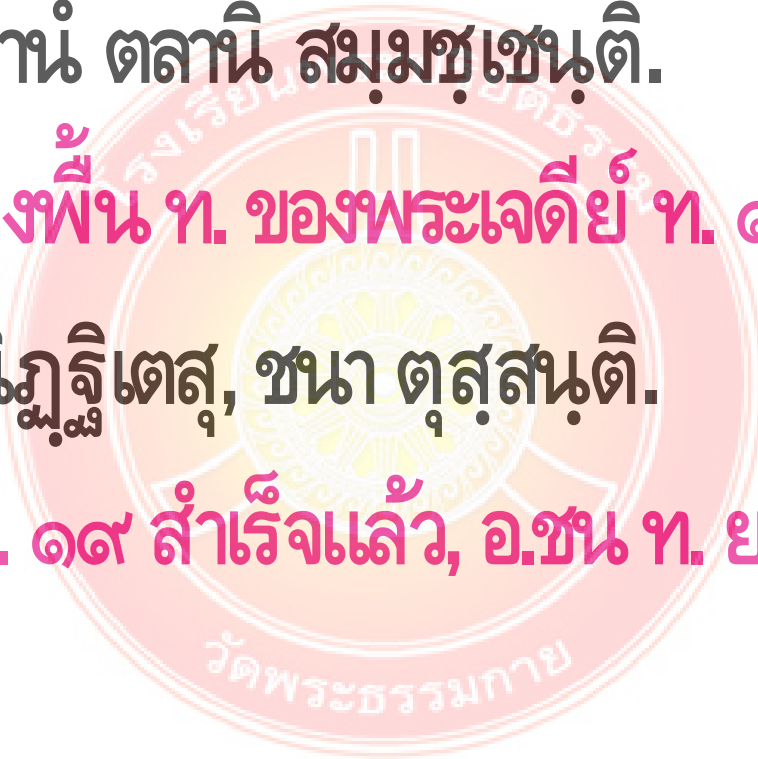
อ.มหาชน ย่อมออกไป จากพระเจดีย์ ท. ๑๙.

๖. ชนา เถกุนวิสาข เจติยานํ ตลاني สมนชฺเชนตติ.

อ.ชน ท. ย่อมกวาด ซึ่งพื้น ท. ของพระเจดีย์ ท. ๑๙.

๗. เถกุนวิสาข เจติเยสุ นิฏฺฐิตेषु, ชนา ตุสฺสเนตติ.

ครั้นเมื่อพระเจดีย์ ท. ๑๙ สำเร็จแล้ว, อ.ชน ท. ย่อมยินดี.

เอกุสวีสติ (๑๙) คัมพ์

เป็นเอกวจนะ อิตถีสังค์อย่างเดียว

แจกตาม อี การ์นต์ ในอิตถีสังค์ (รตฺติ) อย่างนี้

ลำดับ	วิภัตติ	เอกวจนะ
ป.	เอกุณวีสติ+ลี	เอกุณวีสติ
ทุ.	เอกุณวีสติ+อํ	เอกุณวีสติ
ต.	เอกุณวีสติ+นา	เอกุณวีสติยา
จตุ.	เอกุณวีสติ+ส	เอกุณวีสติยา
ปญ.	เอกุณวีสติ+สุมา	เอกุณวีสติยา, เอกุณวีสติยา
ฉ.	เอกุณวีสติ+ส	เอกุณวีสติยา
ส.	เอกุณวีสติ+สุมี	เอกุณวีสติยา, เอกุณวีสติยํ, เอกุณวีสติยํ
อา.	เอกุณวีสติ+ลี	เอกุณวีสติ

วิภัตติ	เอกภาวะ	วิธีการลงวิภัตติ
ป.	เอกุณวีสติ	ลง สี สบ สี
ท.	เอกุณวีสติ	แปลง อ์ เป็นนิคคหิต
ต.	เอกุณวีสติยา	แปลง นา เป็น ยา
จตุ.	เอกุณวีสติยา	แปลง ส เป็น ยา
ปญ.	เอกุณวีสติยา, เอกุณวีสตฺยา	แปลง สุมา เป็น ยา, สบที่สูงสุดคัพพ์
ฉ.	เอกุณวีสติยา	แปลง ส เป็น ยา
ส.	เอกุณวีสติยา, เอกุณวีสติยํ, เอกุณวีสตฺยํ	แปลง สุมี เป็น ยา, ยํ, สบที่สูงสุดคัพพ์
ธา.	เอกุณวีสติ	ลง สี สบ สี

สัญญา (๖๐) คัพท์

เป็นเอกฉนะ อิตถีสังค์อย่างเดียว

แจกตาม อี การ์นต์ ในอิตถีสังค์ (นารี) อย่างนี้

ลำดับ	วิภัตติ	เอกวचने
ป.	สญฺญชฺ+ส	=สญฺญชฺ
พ.	สญฺญชฺ+อํ	=สญฺญชฺ, สญฺญชฺยํ
ต.	สญฺญชฺ+หา	=สญฺญชฺยา
จต.	สญฺญชฺ+ส	=สญฺญชฺยา
ปญ.	สญฺญชฺ+สฺมา	=สญฺญชฺยา
ฉ.	สญฺญชฺ+ส	=สญฺญชฺยา
ส.	สญฺญชฺ+สฺมี	=สญฺญชฺยา, สญฺญชฺยํ
อา.	สญฺญชฺ+ส	=สญฺญชฺ

วิภัตติ	พหูพจน์	วิธีการลงวิภัตติ
ป.	สญฺญี	ลง ลี ลบ ลี
ท.	สญฺญี, สญฺญียํ	รัสสะ อี เป็น อิ, แปลง อํ เป็นนิคคหิต, เป็น ยํ
ต.	สญฺญียา	รัสสะ อี เป็น อิ แปลง ษา เป็น ยา
จต.	สญฺญียา	รัสสะ อี เป็น อิ แปลง ส เป็น ยา
ปญ.	สญฺญียา	รัสสะ อี เป็น อิ แปลง สุมา เป็น ยา
ฉ.	สญฺญียา	รัสสะ อี เป็น อิ แปลง ส เป็น ยา
ส.	สญฺญียา, สญฺญียํ	รัสสะ อี เป็น อิ แปลง สุมี เป็น ยา, ยํ
อา.	สญฺญี	รัสสะ อี เป็น อิ ลง ลี ลบ ลี